

**การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ**

ชุดิมา ปาละวงษ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่เรียนวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 84 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 จำนวน 42 คน เป็นกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 จำนวน 42 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (2) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ The Posttest only Control Group Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test independent)

ผลการวิจัย พบว่า (1) ชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ วิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 4 ชุดการสอน ผลจากการดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.75/82.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

ชุดการสอน, การสอนโดยใช้ชุดการสอน, การสอนแบบปกติ, แบบทดสอบ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวัฒนธรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

บทนำ

การศึกษาถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์และสังคม ซึ่งมีการถ่ายทอดความรู้จากบรรพบุรุษสู่คนรุ่นหลัง นอกจากนี้การศึกษายังได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ ค่านิยมต่างๆ นำไปสู่การพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความสามารถรู้ทันเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) ได้มุ่งเน้นการพัฒนาคนและคุณภาพของคนให้เป็นผู้มีความรู้ มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยสามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ เป็นกิจกรรมทางศิลปะที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนทุกด้านและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะ สาระนาฏศิลป์ถือได้ว่าเป็นวิชาที่แสดงให้เห็นถึงความงดงามและคุณค่าของศิลปะ ทั้งด้านการแสดงและการแต่งกาย นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะแห่งการละคร พ้องরা อันแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีความอ่อนช้อยงดงาม ด้วยท่าทางการรำรำที่สง่างาม และยังช่วยพัฒนาบุคลิกภาพท่าทาง กล้าแสดงออก ฝึกความอดทน มีปฏิภาณไหวพริบดี และยังช่วยกล่อมเกลাজิตใจคนให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละคร ในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง และการสร้างสรรค์ท่ารำ โดยนำความรู้จากการเรียนภาษาท่าทางนาฏศิลป์ แล้วนำท่วงท่าลีลามารับใช้ในการสร้างสรรค์ท่ารำ สิ่งที่สำคัญในการสร้างสรรค์ท่ารำนั่นก็คือ ภาษาท่าหรือภาษาทางนาฏศิลป์ เพราะเป็นการสื่อความหมายด้วยท่าทางหรือท่าแทนคำพูดระหว่างผู้แสดงและผู้ชมการแสดง ดังนั้นการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ไม่ว่าจะเป็นการแสดงโขนละคร พ้องরাหรือระบำเบ็ดเตล็ดต่างๆ ท่าทางที่ผู้แสดงได้แสดงออกมานั้นย่อมมีความหมายเฉพาะ จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาท่ารำต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการชมแสดงมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทย ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ผู้เรียนได้ศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สำหรับการสอนภาคปฏิบัติจะเน้นการฝึกทักษะโดยอาศัยการจำท่าทางที่เลียนแบบจากครูผู้สอนเป็นหลัก จึงต้องมีความตั้งใจ และแม่นยำในเรื่องของภาษาท่าทางนาฏศิลป์เป็นอย่างดี หากมีทักษะและความสนใจก็จะจดจำท่ารำได้อย่างรวดเร็ว แต่ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาด

ความรู้ความเข้าใจ ไม่สามารถแยกประเภท หรือจดจำชื่อเรียกของภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้ จึงไม่สามารถนำทำรำนั้นไปสร้างสรรค์ผลงานได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกไม่อยากเรียนและเห็นว่าการรำเป็นเรื่องที่ยาก และส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า การที่ผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนรายวิชานาฏศิลป์นั้น มีสาเหตุมาจากผู้เรียนขาดความรู้ความเข้าใจ ทำให้ไม่สามารถนำทำรำไปสร้างสรรค์ผลงานได้ ดังนั้น นอกจากวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมแล้ว นวัตกรรมหรือสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็มีส่วนสำคัญ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ชุดการสอนหรือชุดกิจกรรม จัดเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งทางด้านการศึกษาที่สร้างขึ้นเพื่อให้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการนำสื่อที่หลากหลายมารวมกันไว้เป็นชุดๆ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “สื่อประสม” ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองตามศักยภาพและบรรลุผลตามความคาดหวังที่กำหนด โดยครูเป็นผู้แนะนำหรือให้คำปรึกษาเท่านั้น

จากความสำคัญและสภาพปัญหาในการเรียนวิชานาฏศิลป์ที่กล่าวมาเบื้องต้น ประกอบกับผู้วิจัยพบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียนดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 6 ห้อง รวม 234 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากได้จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 84 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการทำวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนแบบ 2 วิธี คือ การสอนโดยชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สภานาฏศิลป์) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ จำนวน 4 แผน รวม 8 ชั่วโมง

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้ชุดการสอน และอีกกลุ่มหนึ่งเรียกว่า กลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ดำเนินการทดลองโดยครูผู้สอนชี้แจงวิธีการและขั้นตอนต่างๆ พร้อมทั้งชี้แจงจุดประสงค์และเงื่อนไขในการเรียนจากชุดการสอนให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนจากชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ทราบ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 เป็นกลุ่มควบคุมที่ผู้วิจัยสอนเองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.2 เมื่อนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ศึกษาเนื้อหาจากบทเรียนแล้วให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการทำข้อสอบ 50 นาที

2.3 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ที่สอนโดยใช้ชุดการสอน กับการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์รายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนทั้ง 4 ชุดไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกการประเมินคุณภาพของชุดการสอนออกเป็น 4 ชุด พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาท่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$) ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง ภาษาท่าที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง ภาษาท่าที่เลียนแบบท่าทางของธรรมชาติและสัตว์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$) จากผลการประเมินคุณภาพรวมของชุดการสอนทั้ง 4 ชุด พบว่า อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.99$) สามารถนำชุดการสอนทั้ง 4 ชุดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนเรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการหาประสิทธิภาพ 3 ขั้นตอน พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.75/82.83 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการสอนกับการเรียนแบบปกติ

ผลการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ($\bar{X} = 36.19$, S.D. = 1.50) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 31.79$, S.D. = 1.89) เมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ t พบว่า ได้เท่ากับ 11.810 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ กับการสอนแบบปกติ จากผลการทดลองสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ รายวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพอยู่ที่ 81.75/82.83 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนที่มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้เชี่ยวชาญผ่าน หาประสิทธิภาพ 3 ขั้นตอน มีการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง การสร้างชุดการสอนผู้วิจัยได้คำนึงถึงวัยและความแตกต่างของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนเนื้อหาจากง่ายไปหาเนื้อหาที่ยากขึ้น มีสื่อประกอบชุดการสอนอย่างหลากหลายชนิด เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

และความสนใจในการทำกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิสา เมลานนท์(2555) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ สาขาวิชานาฏศิลป์และการละครและสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย ที่เรียนโดยใช้นวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้เท่ากับ 81.92/91.36 สอดคล้องกับงานวิจัยของหยาดพิรุณ พวงสุวรรณ (2558) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 พบว่ามีค่าเท่ากับ 86.16/81.90 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาริ นาสมทอง (2559) พบว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงไทยสากล กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าเท่ากับ 81.32/85.04

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน มีระดับผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ วิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระที่ชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเหมาะสมกับวัยผู้เรียน นอกจากนี้ชุดการสอนยังเป็นสื่อการสอนที่แปลกใหม่ นักเรียนยังไม่เคยใช้มาก่อน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจมากเป็นพิเศษ นอกจากได้รับความรู้จากเนื้อหาที่เรียนแล้ว ยังตอบสนองต่อความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและมีอิสระในการเรียนโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ นักเรียนสามารถนำชุดการเรียนรู้ไปศึกษาเพิ่มเติมที่บ้าน หรือนอกเวลาเรียนก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของ นิสา เมลานนท์ (2555) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ สาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร และสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย ที่เรียนโดยใช้นวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของหยาดพิรุณ พวงสุวรรณ (2558) พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของอุมาริ นาสมทอง (2559) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงไทยสากล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนหรือชุดกิจกรรม ครูผู้สอนจะต้องศึกษาขั้นตอนและวิธีการให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อนนำไปใช้
2. ครูผู้สอนควรอำนวยความสะดวกในการเตรียมสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้พร้อม เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น
3. ครั้งแรกในการจัดกิจกรรม ครูควรอธิบายขั้นตอนการใช้ชุดการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจเสียก่อน ครูจะต้องดูแลและชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของชุดกิจกรรม เพราะถ้านักเรียนไม่สนใจ อาจส่งผลให้กิจกรรมไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
4. การฝึกปฏิบัติทำเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลามาก ดังนั้นระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองจริง อาจไม่เป็นไปตามที่กำหนด ครูสามารถปรับช่วงเวลาดได้ตามความเหมาะสม
5. ชุดการสอน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ รายวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำไปใช้ในการสอน การสอนเสริมนอกเวลาเรียนได้ เนื่องจากได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและการหาประสิทธิภาพแล้ว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรนำชุดการสอนหรือชุดกิจกรรม เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ รายวิชานาฏศิลป์ นำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนต่อไป
2. ควรนำชุดการสอนไปทำการวิจัยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
3. ควรทำวิจัยต่อเนื่องจากเรื่องนี้ โดยการพัฒนาวัตกรรมการสอนนาฏศิลป์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น และพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน
4. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบการสอน โดยใช้ชุดการสอนกับวิธีการสอนหรือนวัตกรรมแบบอื่นๆ เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาตามความพร้อมของนักเรียน
5. ควรมีการเผยแพร่งานวิจัยให้กับเพื่อนครูในโรงเรียน และโรงเรียนอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย และทำให้งานวิจัยเกิดคุณค่าและ ประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- จินตนา คำสอนจิก. (2553). การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง สารเคมีในชีวิตประจำวัน โดยใช้การ์ตูนอนิเมชั่น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินซ์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิสา เมลานนท์. (2555). การพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2555.
- มลิวรรณ ไนต์ศิริ. (2552). การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะนาฏศิลป์เบื้องต้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิมลศรี อุปรมย์. (2555). นาฏกรรมและการละคร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิต เหมวัล. (2555). ศาสตร์การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรม. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ทรัพย์สุนทรการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุมาริ นาสมทอง. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงไทยสากล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.